

I faa Henseende har Maskinfabrikationen det Fortrin, at man her bruger de samme Arbejdsmaskiner, de samme Drejebænke og Høblemaskiner ved Fremstillingen af meget forskellige Maskiner.

For Maskinfabrikationen er Tolden ikke noget absolut Livsspørgsmaal, og man har derfor acquiesceret ved Landstingets Forslag.

En Told af 10 pCt. er vel ikke tilstrækkelig for med Fordel at drive Fabrikation af Damplokomobiler og vil næppe nok være det for Fremstilling af almindelige stationære Dampmaskiner; men da Tolden her kun repræsenterer opad 5 pCt. af Værdien, vil man dog ved en 10 pCt. Told komme nærmere til at kunne optage Konkurrencen med Udlandet.

Ved Maskinfabrikationen i Mod sætning til Fremstilling af egentlige Fabrikationsartikler spiller Konkurationskonkurrencen imidlertid en Hovedrolle. Man kan i højere Grad ved nye Opfindelser og Forbedringer, f. Eks. ved en Gas- eller Petroleumsmotor, skaffe sig en passende Fortjeneste end man kan det overfor en Masseproduktion i Særvareer, ved hvilken stor Kapital og billig Arbejdskraft er en Hovedfaktor.

En Told af 10 pCt. af Værdien paa en Gasmotor er mulig for Tiden højere end nødvendig for at kunne konkurrere med Udlandet; men det vil sikkert være vanskeligt at udstille saadanne enkelte Maskiner til selvstændig Tarifiering.

Direktør S. C. Hauberg, der havde sluttet sig til Maskinfabrikanternes Indlæg (Bilag 61, Tillæget Side 272—275), bemærkede med Hensyn til Spørgsmaalet Værditold kontra Vægttold, at det vilde være ganske umuligt ved en Vægttold at faa en praktisk og retfærdig Inddeling af de forskellige under „Metaller“ henhørende Varer, thi hvorledes man end vilde høre sig ad, vilde man stadig støde paa saadanne Meningsløsheder, som man ikke kunde komme bort fra uden ved en Værditold. I mange Tilfælde vilde det derhos ved Kalkulationer og Overslag have stor Betydning at vide hvad Tolden bliver, hvilket man ikke kan ved en Vægttold men derimod ved en Værditold, idet man som Regel kun kender Udlandets Pris, men ikke Varernes Vægt. Med Hensyn til Defraudationer, som bestandig opstilles som den største Anke mod Værditolden, kunde han ikke indse, hvorledes f. Eks. et Aktiefelskab ved en Værditold skulde kunne benytte falske Fakturaer, idet saadant nødvendigt maatte opdages af Personalet, og det samme vilde blive Tilfældet i enhver Forretning, hvor der foruden Principalen fandtes en Bogholder eller Kassierer. Han kritiserede derefter Forslaget fra Særindustrien, idet han fremhævede den store Værdiforskel mellem de i Forslagets Position 133 og 134 opførte Varer. Det havde været ham ganske umuligt at se de ledende Principper ved denne Fordeling. Der kan leveres Støbegods til 6, 8, 10 og 15 Ore pr. Pfd., medens Pengestabe maaske koste 50 Ore pr. Pfd. Position 135 og 136 maatte af Særindustrien nærmest være taget op for at beskytte Maler- og Lakereindustrien. Man har raa Aftebægere og Spyttebæffer, der ville komme ind under kunststøbte Genstande, men hvis Værdi er meget ringe. Efter Forslaget ere Kullasker ansatte til en Told af 6 Ore, males de, stiger Tolden til 15 Ore, og ere de lakerede til 50 Ore. Der er ingen Anledning til at gøre en saadan Adskillelse paa Grund af Maling eller Lakering. Det vil medføre, at en stor Del billige Ting indføres til Lakering. Der er noget urimeligt i, at Lakering forøger Tolden for en Kullaske fra 6 til 50 Ore, medens den slet ikke forandrer Tolden for et Pengestabe, der altid betaler 6 Ore pr. Pfd. Med Hensyn til den af Maskinfabrikanterne foreslaede Værditold af 10 pCt. for „alle andre Maskiner“, var der bleven anført, at denne Told faktisk rummede en meget betydelig Beskyttelse. Han bemærkede hertil, at han her indtog et særligt Standpunkt, men at han var gaaet med til denne Told, fordi Forslaget var et Kompromisforslag. Han vilde ikke være gaaet med til Fabrikanternes